

EL PRINCEP GRANOTA

Pseudònim: Ravegal

EL PRINCEP GRANOTA

*...i de sobte es va produir un fet meravellós,
la lletja granota es va convertir en un bell príncep.*

Germans Grimm

Els llums de l'aeroport es van fent petits fins ser només un grogós punt de llum al centre del retrovisor. Comença a clarejar, les negres formes geomètriques que voregen la carretera van agafant color. L'Enric fa aquella cara d'adormit de qui s'ha llevat per fer una cosa que no té res a veure amb ell, o si?. Avui, dissabte, abans de que el món es desvetlli, fa un viatge d'anada i tornada a l'aeroport. Mira endavant sense ser prou conscient de que és ell qui corre i no la ratlla blanca que li passa pel costat, que el què veu és una carretera i que aquells dos llumets vermells són del cotxe que va davant, i que ho cal tenir en compte. Sembla talment que els pensaments que li omplen el cervell sobreïxin entelant-li els ulls.

L'Enric té trenta-dos anys, la cara rodona i amable sempre té l'expressió com si tot fos per a ell una sorpresa agradable. En conjunt, no pot presumir de figura, una mica rabassut, les mans petites amb uns dits que semblen botifarrons i unes orelles obertes que els cabells llargs amb prou feina dissimulen, a l'escola li deien que semblava un cotxe amb les portes obertes. Però al seu cor hi cap tothom, és amb tots, per a tot i a tot arreu; el ruc a qui tots pugen a cavall. No s'ha fet veure mai. A l'escola va ser un bon estudiant, sense ser una llumenera ni un repel·lent. Va treballar fent pressupostos en un magatzem de materials per a la construcció i quan plegava anava a Barcelona a estudiar per ser aparellador. Va repetir cursos, discretament. Ara treballa en una empresa constructora de infraestructures viaries, es guanya bé la vida però no és ric, ni fa res per ser-ho. Sap viure.

Per l'esclatxa d'enteniment que se li va obrint amb la claror, se li cola la imatge del Guillem, el seu amic, l'amic. El Guillem és ben diferent, en tot. Un cos ben proporcionat i musculós, que manté a base de sessions de gimnàstica, li dona un aire de príncep de conte. Sempre va ben vestit, li agrada enlluernar. A l'escola s'esforçava, per no ser l'últim de la classe i a vegades ho aconseguia. Sempre ha estat un baliga-balaga. Des que va entendre les relacions entre els dos sexes ha exercit de guapo sense cap altra fita que enamorar les dones. Va anar de feina en feina fins que finalment, per coneixença, va entrar de funcionari interí a la recepció de l'ajuntament i més tard, mitjançant unes oposicions restringides, va obtenir-ne la plaça. De paraula fàcil, quan parla amb els homes li surt l'apegalosa afectació de superioritat condescendent d'un delegat del banc i quan ho

fa amb les dones li aflora l'aire de trobador ensucrat, com si les volgués enamorar. El somriure divertit, els cabells d'un ros enfosquit hàbilment despentinats i la mirada seductora dels seus ulls blaus havien fet passar més d'una nit en blanc a tantes joves que haurien ballat sobre un punxó per ser-ne l'escollida.

Amb tanta dissemblança costa explicar-se com l'Enric i el Guillem poden arribar a entendre's i, malgrat tot, han estat sempre inseparables. Les mancances de cadascun es compensen amb les qualitats de l'altre i el temps hi ha donat la consistència.

L'Enric i el Guillem es van conèixer a l'escola, quan tenien dotze anys. El pare del Guillem va trobar feina a Barcelona i vingué de Reus amb tota la família. Era l'època de les hores extraordinàries, de mudar-se de roba un cop a la setmana, de rentar-se amb pots d'aigua calenta els dissabtes, fins que va aparèixer el butà, que atemoria amb la possible explosió i es guardaven les bombones al balcó. El butà va arraconar els fogons de petroli, que havien arraconat els de carbó, i les cuines econòmiques i va proporcionar aigua calenta donant una bona empenta a la higiene corporal. Als vespres d'estiu els veïns feien rotllanes prenent la fresca fins que la televisió els va xuclar cap a dins de les cases, d'un en un. Temps de carros i bicicletes, de roba apedaçada i rentada a mà i maltractada amb el picador, el No-Do, cacauets i gasoses al cine.

Vivien a prop, només els calia tombar la cantonada per anar d'una casa a l'altra. L'Enric vivia en una casa antiga al carrer de Ponent, de planta baixa amb un pati petit al darrere. El Guillem en un segon pis de lloguer al carrer del Mig. Des del balcó del darrere de casa el Guillem es veia el pati de casa l'Enric però la distància no els permetia altra comunicació que convidar-se a sortir al carrer. S'esperaven per anar junts a l'escola i a la tarda tornaven cap a casa tot jugant i arribaven tard malgrat els renys que sabien que els esperaven. Eren obedients i assenyats, relativament. Els camps, el riu i la riera eren la seva fruita prohibida, i per tant la més sucosa, i el plat fort de les escapades amb la bicicleta del pare de l'Enric, amb el Guillem assegut al quadre, com una amazona. Quatre pessetes de cine amb projecció de dues pel·lícules en sessió contínua i una pesseta de cacauets omplien la tarda dels diumenges

A la classe de Don Valentín van seure junts en un dels pupitres dobles de fusta de l'última fila, ideal per a tota classe de trapelleries, confidències i ajudes. Es van entendre de seguida, no s'han separat mai, han teixit una amistat a prova de tot. Guillem i Enric van passar tardes de dissabte en aquell primari Centre d'Esplai que funcionava amb una sabata i una espadanya i del que mes endavant van ser-ne monitors. Es van anar fent grans compartint aficions però cadascú amb el seu tarannà: al centre d'esplai cap i monitor, al grup de teatre, el galant i l'apuntador; a la Colla de Diables president i vocal. Només ens els escacs era el l'Enric qui feia escac i mat.

El Guillem es va casar gran. Va ser un tastaolletes. Quan passava de la trentena es va embadocar de la Joana. L'Enric, —seguint amb els estris de cuina— encara no ha trobat la seva tapadora

La Joana és una Barbie, però només d'aspecte. Es alta i esvelta, bonica, de les que es fan mirar, i ella ho sap. La cabellera rossa que ha dut sempre fins quasi mitja esquena, la manera d'arreglar-se i una mica els posats li donen aquesta aparença. No té estudis però és intel·ligent, molt, i té una solució per a tot, quan no es per experiència és per intuïció. Aquella mirada d'ulls blaus que es recolza en un mig somriure sembla que reпти preguntant: "a veure si ets capaç de demostrar-me que no és així". De caràcter bondadós i tímid, és pacient, perseverant i metòdica. Mai no s'ha aturat davant d'una dificultat que es pugui vèncer i només es mostra indecisa quan no veu clar la influència que els seus actes puguin tenir en els altres. Es de Raurell, un llogaret del cor de Catalunya. Quan va morir la seva mare tenia setze anys i en quedar-se sola va anar a viure a casa la seva germana, vuit anys més gran. Van ser quatre anys d'infern. Al començament tot anava bé però de mica en mica el seu cos de dona, cada vegada més bonic, va anar sent objecte de l'assetjament groller i bast del seu cunyat. Mig per covardia i mig per una malentesa compassió per la seva germana no li va dir res, només que volia canviar d'aires i trobar una feina que li permetés guanyar-se la vida. I se'n va anar.

La claror del llustre s'ha diluït donant al cel un color uniforme. Apaga els llums, només deixa els de posició. Busca en el seu interior el botó per apagar els pensaments que li ballen pel cap i no el troba. Com si d'una pel·lícula es tractés, a la part del darrera del camió frigorífic que el precedeix, veu com se li projecten les imatges d'aquell dia, el dia que es va començar a descabdellar el fil que avui s'ha trencat. Van anar tots dos a la discoteca. Asseguts a la barra, el Guillem es va fixar en una noia rossa que ballava sola. No li treia els ulls de sobre. De sobte va dir "hi vaig", sense que l'Enric sabés de què li parlava. El Guillem es movia ballant tot sol acostant-se a la rossa. Amb moviments àgils va fer unes voltes al voltant d'ella, mirant-la descaradament i somrient-li. Ella el seguia amb la mirada i tombava el cap per veure'l aparèixer per l'altre costat. Només li somreïa amb els ulls.

—Oh! L'he perdut! —va dir ella sobtadament aturant el ball i es va inclinar escombrant el terra amb la mirada mentre es posava una mà a l'orella .

—Què has perdut?" —li va preguntar ell, deixant també de ballar.

—Una arracada, una com aquesta. —i va girar la cara posant-se la cabellera per darrere l'orella per mostrar-li l'altra, una perla de la mida d'un cigró encastada en una llàgrima de plata que li penjava del lòbul, embellint-li.

—Tothom quiet, tothom quiet! —Va cridar el Guillem mentre amb els braços estesos apartava els balladors deixant lliure un cercle amb ella al centre.

De quatre grapes anava palpant el tros de pista desembarassat de peus. "Ja la tinc" va exclamar i es va alçar per donar-li

—Oh! Quina sort! Gràcies. I va començar l'acció de tornar-se-la a posar després de contemplar-la uns instants al palmell de la mà.

Va ser llavors quan el Guillem la va agafar pel colze i estirant la amb suavitat la va treure d'allà el mig on els balladors ja s'havien tornat a fer amos i senyors de l'àrea temporalment expropiada i es movien compulsivament al ritme de la música. La va conduir fins la barra on l'Enric, mig girat d'esquena, no s'havia adonat de res. Els va presentar "Aquest és el meu amic Enric, jo em dic Guillem. I vostè, princesa, com es diu?". "Em dic Joana" va respondre.

El Guillem va començar l'encalç de la presa.

—Princesa, com en el conte, jo t'he tornat el que havies perdut i ara tu m'has de fer un petó i em convertiré en un príncep que estarà boig per tu.

La Joana s'hi va acostar somrient maliciosament. Amb les dues mans li va agafar la cara, preveient una maniobra d'ell, i li va fer un petó al front. No era el que el Guillem s'esperava però va exclamar "Visca, sóc un príncep". I van riure tots tres.

D'aquesta manera tan simple va començar una relació que va acabar en casament i l'Enric va ser-ne el padrí. La Joana i l'Enric van estrenar una amistat intensa i sincera.

Tot anava bé, eren feliços i menjaven anissos, com en els contes. El Guillem sovint l'anomenava princesa i ella li deia príncep, però no tant. De mica en mica el caràcter encantador del Guillem del començament de la relació es va anar difuminant deixant que anés traient el cap el seu veritable "jo". Sovint arribava tard amb qualsevol excusa però la Joana sabia que es quedava amb els companys en sortir de la feina. Cada dia una mica, el vi es tornava més agre. El caràcter voluble d'ell topava, cada vegada més sovint, amb més pràctic d'ella. Es tornà intolerant i les seves respostes eren ressentides i poc educades quan es contrariava la seva voluntat. Li retreia que fos avorrida i previsible però mai no acceptava les seves iniciatives. No transigia mai, el que deia no podia ser discutit, ni tant sols comentat. La Joana va arribar a sentir-se culpable de coses que ni tant sols havia fet o que si les havia fet no forçosament estaven malament. L'acusava d'escalfabraguetes perquè s'arreglava. Li ho criticava tot i es prenia qualsevol observació com un atac a la seva identitat. Desolada, anava veient com s'esmicolava el somni amb els anorreadors efectes d'aquest comportament i va començar a tenir problemes d'ansietat i depressió. S'havien acabat les tendreses i les carícies, potser ara se les enduia una altra. Això només era un dolorós pensament que s'obria pas a cops de colze per posar-se al davant de tots. Aquella persona que prometia un somni vivint al seu costat va de deixar de ser atractiva i agradable fins fer-se incompatible. Aquell príncep que va aparèixer a la seva vida es va anar allunyant, fent-se petit, fins desaparèixer.

Un dia la Joana va preparar un parell bosses amb roba i coses personals, necessàries i de valor sentimental i va posar en capsos el que era seu i es volia endur més endavant. No volia res que hagués compartit amb el Guillem. Va desarrambar una cadira de la taula i s'hi va asseure, esperant. Seia amb l'esquena recta, les mans plegades a la falda, la mirada absent. Els pensaments que li embotornaven el cervell rodaven frenèticament com els cilindres d'una màquina escurabutxaques.

En aturar-se li mostraren la imatge de tres homes i va recordar la mà implacable dels seu pare, l'assetjament ignominiós del seu cunyat i el maltractament humiliant del Guillem. Quan ell va arribar, li va dir que se n'anava. No li va dir a on. Ell se la va mirar amb un somriure burleta, de perdonavides. Li va dir que no podia, que no tenia sentit que se n'anés, que no podria anar enlloc, que hauria de tornar, que...., tot galindaines. Ella, dreta davant seu, va descabdellar el seu desencís, les seves raons i les esperances perdudes. Es va guardar els retrets, com si acceptés la culpa del què estava passant. Assegut a la taula balancejant nerviosament les cames, escoltava les raons d'ella sense parar de negar brandant el cap. En veure-la decidida va voler capgirar la situació buscant una altra oportunitat dient-li que no s'adonava que ella patia, que si ella li hagués fet saber tot el que li acabava d'explicar, ell no s'hauria comportat així, que hauria canviat., "quedat i ho veuràs" i seguia discursejant promeses. "Perquè jo t'estimo!", va acabar. No se'l va creure. Va agafar les bosses disposant-se a marxar. El Guillem va tornar a provar d'enlluernar-li la memòria i els sentiments.

—Va, princesa. Has aconseguit espantar-me, de debò —i va fer un somriure, que li va sortir fingit— Ja veuràs com tot s'arregla. Vine a fer un petó al teu príncep —i baixant de la taula va obrir els braços, com esperant una abraçada.

La Joana deixà les bosses a terra i se li va acostar a poc a poc amb un somriure dolç que ensenyava la blancor de les dents i emmascarava la buidor de sentiment . Quan va ser al seu davant el va prendre de les mans i va fer que es poses els palmells a les galtes, llavors, subjectant-les-hi a la cara, li va fer un petó al front.

— Ja el tens. Un petó en va tornar príncep, ara un altre et torna granota.

Va tornar a agafar les bosses, obrí la porta i se n'anà sense girar-se ni dir adéu. Mentre era al replà esperant l'ascensor sentia com anava enfilant retrets, amenaces i renecs, dels que només se li feien intel·ligibles paraules aïllades sobre una sanefa sonora i agre: ...tornaràs, ...stia, ...va parir, ...puta. Mentre obria la porta de l'ascensor va pensar "Mira, ja rauca!"

L'Enric no s'esperava aquest final i s'ha trobat al mig de dues amistats: la de sempre, inflada de records i complicitats i la nova, forjada amb sinceritat, afecte i simpatia. Ha hagut de parlar amb l'un i amb l'altre sense saber si el que intentava tenia ja algun sentit.

Ha dut la Joana a l'aeroport. Li ho va demanar. Se'n va a casa d'una amiga a l'altre cap del país. No sap si tornarà ni, si ho fa, quan serà. Prem el botó del comandament i la porta del garatge s'obre lentament. Aparca evitant aquella columna que sembla que es mogui per posar-se al mig i l'enorme para-xocs del quatre per quatre veí, treu la clau del contacte, creua les mans sobre el volant, hi repenja el cap i es posa a plorar amb el cor esquinçat.